

Miljökontoret informerar om:

Bekämpningsmedel

Förvaring

Bekämpningsmedel klass 1 och klass 2 ska förvaras i ett separat utrymme som är låst (klass 1) och som har tätt golv utan golvavlopp. Tröskel *eller* annan invallning ska finnas om ett eventuellt läckage kan sprida sig från utrymmet. Utrymmet ska vara försett med en varningsskylt. Bekämpningsmedlen ska inte förvaras tillsammans med brandfarliga varor, t.ex. oljor.

Golvtytor, invallningar, tråg etc. som är till för att samla upp spill och läckage ska vara täta och beständiga mot de kemiska produkter som är aktuella. Lämpliga material kan vara vattentät betong, plast eller plåt. Invallningen ska rymma minst volymen av den största kemikaliebehållaren plus 10 % av övrig lagrad volym.

Vid spill och läckage

Absorberande material ska finnas i förvaringsutrymmet så eventuellt spill kan samlas upp lätt. Förorenat absorberande material ska hanteras som farligt avfall.

Om spill eller läckage sker utomhus är det viktigt att agera snabbt och rätt för att minska skadeverkningarna. Inom företaget bör det finnas rutiner för åtgärder vid ett nödläge. Utrustning för att begränsa spridning, samla upp och omhänderta spill eller läckage ska finnas lätt tillgängligt. Vid större spill och olyckor kontakta Räddningstjänsten och Miljökontoret. Vid mindre spill ska den förorenade

jordmassan tas bort och hanteras som farligt avfall.

Val av bekämpningsmedel

Enligt produktvalsprincipen i miljöbalken är det verksamhetsutövaren som ansvarar för att ersätta hälso- och miljöfarliga kemiska produkter, om det finns produkter som kan antas vara mindre farliga.

Verksamhetsutövaren ska ha kunskap om hur farliga de kemikalier som används i verksamheten är. I Kemikalieinspektionens bekämpningsmedelsregister, www.kemi.se, finns information om hur länge preparaten är godkända att använda. Icke godkända preparat ska hanteras som farligt avfall.

Säkerhetsdatablad

Vid köp av miljö- och hälsofarliga produkter är leverantören skyldig att tillhandahålla säkerhetsdatablad. Säkerhetsdatablad ger användarna nödvändig information för att kunna hantera en kemisk produkt så att vare sig människors eller djurs hälsa eller miljön skadas.

Säkerhetsdatablad ska hållas aktuella och tillgängliga för alla personer som hanterar produkterna. Säkerhetsdatablad finns numera på förpackningarna men bör alltid även finnas lättillgängligt om en olycka skulle inträffa.

Behörighet för spridning

Giltigt tillstånds-/kunskapsbevis ska finnas för spridning av bekämpningsmedel klass 1 L, klass 2 L och för betning av utsäde. Utbildningen ges av länsstyrelsen och ett behörighetsbevis för 5 år framåt delas ut vid godkänt resultat.

Funktionstest av spruta

En lantbrukspruta bör funktionstestas som regel vartannat år. Maskinstationer och andra verksamheter som sprutar mycket bör testa varje år. Funktionstesten sker av auktoriserade testförare som utbildats av Jordbruksverket. Vid funktionstesten testas sprutan och dess funktioner (läckage, vätskefördelning och kalibrering), reparationer sker av enkla fel och information och rådgivning ges till sprutföraren. En testad spruta ger ett säkrare och bättre resultat både ekonomiskt och miljömässigt. Funktionstest av lantbrukssprutor är än så länge frivilligt men det kommer troligtvis att bli obligatoriskt under de närmaste åren. Miljökontoret kräver att sprutan är funktionstestad vid tillståndsprovning för spridning inom vattenskyddsområde. Krav på funktionstest finns också inom vissa kvalitetssäkringsprogram.

Sprutjournal

Vid spridning av klass 1 och klass 2 medel ska den som sprider dokumentera följande:

- Vilket medel och vilken dos som använts samt tidpunkt (datum, klockslag) och plats för spridningen,
- Vem som har utförts spridningen,
- Temperatur, vindhastighet m/s, vindriktning,
- Vilka mark- och vindanpassade skyddsavstånd som hållits till omgivningen,
- Vilka försiktighetsmått som iakttagits till skydd mot miljöpåverkan vid

påfyllning och rengöring av utrustning dvs avstånd till brunnar, diken, vattendrag vid påfyllning av sprutan med bekämpningsmedel.

- Karenstid
- Skördedatum

Vid spridning av bigiftiga preparat ska även följande dokumenteras;

- Gröda
- Uppgift om blommande växter

Sprutjournalen ska sparas i 3 år. Vid inköpt tjänst så är det lämpligt att en kopia finnas hos ägaren av marken.

Markanpassat skyddsavstånd

Vid spridning av bekämpningsmedel ska nödvändiga skyddsavstånd iakttas. Det markanpassade skyddsavståndet bör vara minst:

- 1 m till diken och dräneringsbrunnar
- 6 m till sjöar och vattendrag
- 12 m till vattentäcker

Vindanpassat skyddsavstånd

Det vindanpassade skyddsavståndet bestäms utifrån förhållanden vid spridningen via mätutrustning som vindmätare, vindflöjel/vimpel och termometer och ”Hjälpreda för bestämning av vindanpassat skyddsavstånd vid användning av lantbruksspruta med bom”.

Skyddsavstånd vid påfyllning och rengöring

Vid tillredning av bekämpningsvätska bör sprututrustning placeras med ett skyddsavstånd på minst 30 m ifrån brunnar och vattendrag för att minska risken för marktransport av bekämpningsmedel till vattenkällan vid eventuell överskumning eller spill. Vid tillredning över biobädd eller platta med uppsamling kan avståndet minskas till 15 m.

Tillredning ska alltid ske på platser där risken för marktransport är låg och där eventuellt spill lätt kan brytas ner eller tas omhand d.v.s. över biobädd, i fält, spolplatta kopplad till uppsamlingsbrunn eller på plan, bevuxen mark (biologisk aktiv mark) med ett ordentligt matjordslager. Påfyllning ska aldrig ske på gårdsplaner av grus, singel eller asfalt då bekämpningsmedlen inte bryts ned och urlakas lätt till grundvatten eller sköljs med regnvatten till närliggande brunnar, diken eller vattendrag.

Anmälan

Anmälan om spridning av bekämpningsmedel krävs skriftligen vid:

- Banvall,
- Idrottsanläggning,
- Områden större än 1000 m² där allmänheten får färdas fritt med undantag från åkermark.

Blankett för anmälan om spridning av bekämpningsmedel finns på Örebro hemsida.

Tillstånd

Tillstånd för spridning av bekämpningsmedel krävs om spridning ska ske;

- inom skyddsområde för vattentäkt
- på tomtmark för flerfamiljshus
- på gårdar till förskolor och skolor eller allmänna lekplatser
- vid planerings- och anläggningsarbeten (förebyggande bekämpning i samband med anläggning av vägar och gator)

Blankett för ansökan om tillstånd för spridning av bekämpningsmedel finns på Örebro kommuns hemsida.

Mer information

Miljökontoret, Örebro kommun,
Åbylundsgatan 8 A
Box 33200, 701 35 Örebro

Tfn 019-21 10 00
miljokontoret@orebro.se
www.orebro.se